

**Modře natištěné štítky znamenají,
že není zaplacené předplatné!
Předplatné na jeden rok je
32,71+ 2,29 (GST) = 35 kan. dolarů
Cena 1.40 + 0.10 (GST) = 1.50 dolaru.**

Agreement # 40005374/ Registration # 09089

**Datum, dokdy jsou
noviny předplacené,
je v pravém horním
rohu štítku!**

J Time
Committed
À dé lai
convenu

Telefon: 416/530-4222
Fax: 416/530-0069
Záznamník: 416/530-0202
E-mail: abrezina4222@rogers.com
abe@satellite1-416.com

ČESKOSLOVENSKÝ ČTRNÁCTIDENÍK - CZECHOSLOVAK BI-WEEKLY

No. 19.

(297.)

Vol. 13.

satellite **1-416**

Published by ABE, P. O. Box 176, Station „E“, Toronto, Ontario, Canada M6H 4E2

www.satellite1-416.com nebo www.zpravy.org

Thursday,

October 9,

2003

Ach ti Švédové!

Nedávno přišla neuvěřitelná zpráva. Památník Jana Ámose Komenského v holandském Naardenu má být uzavřen. V českém rozhlasu se vedou učené debaty o tom, jestli byl Komenský pacifistou nebo ne. Jisté je, že se při třicetileté válce spoléhal na Švédy, dokonce v roce 1642 do Švédska i zajel, ale nakonec v roce 1648 jeho naděje skončily s Vestfalským mírem a válkou při které zahynula třetina obyvatelstva se nic nevyřešilo. Nebylo to však poslední zklamání, které nám Švédové uštědřili. Vzpomeňme jen na legendárního Svena Tumbu Johanssona, který nejednou praštil hokejkou přes prsty naše reprezentanty a na rok 1969 kdy po slavném vítězství ve Stockholmu 4:3 nad nenáviděnými okupanty nás Švédové přivedli k slzám a na stupních vítězů stáli přece jen hráči v červených dresech s písmeny CCCP na prsou (za toto označení přišel komentátor Luděk Brábník v polovině sedmdesátých let o chleba). Hněv českého a slovenského národa se tehdy z části obrátil proti blondatým potomkům Vikingů. „Nic nechápou!“ volal rozhořčený lid.

Ale Švédové chápali. Po svém zachraňovali poctivost hry, zkrátka fair play. Mnohokrát jsem si na tento okamžik vzpomněl, když jsem viděl podplacená a tudíž nudná utkání, kdy se dalo předpokládat, jak vše dopadne. Jednoduše řečeno sportovní šaškárny.

Při tom se nedá říci, že by Švédové nepletli sport do politiky, Svědčí o tom následující léta, když švédští hokejisté na protest proti neudělení viz švédským novinářům nepřijeli k hokejovému utkání do Prahy. Zasloužili se tak o to, že bylo vydáno do Švédska malé dítě českým emigrantům. Nebýt toho, svět by znal těžko modelku Pavlínu Pořízkovou.

Zkrátka Švédové dělali vždycky potíže. Pro lidi na Západě, byli příliš nalevo, pro komunisty zase napravo. V době, kdy nás všichni přesvědčují, že je nutné být v NATO, Švédové tam provokativně nejsou a zůstávají neutrální.

Když chtěli dát komunisti poslední hřebíček náboženství do rakve v roce 1956, natočil režisér Ingmar Bergman *Sedmou pečetí*.

Podle pivních ekomomů je Švédsko na pokraji krachu, ale přesto nemá na ulici žebráky. Přestože je o lidi postaráno a ti se nemají čeho obávat, je tam hodně sebevražd. Není tam vysoká kriminalita, ale v minulých dnech byla zavražděná švédská ministryně zahraničních věcí Anna Lindhová, druhý politik po Olofovi Palmem, kterého zastřelil neznámý muž v roce 1986.

Švédové jsou nevyzpytatelní a svoji zvláštnost, i přes masivní agitaci, vyhrožování nedozírnými následky, že jejich ekonomika půjde do pekel, projeví i při hlasování o přijetí jednotné evropské měny. Ve Švédsku se bude i nadále platit korunami jako v sousedním Dánsku.

Proč takový rozruch? Švédsko spolu s Dánskem totiž nastavilo, jak se říkalo v Československé televizi před promítáním západního filmu, zrcadlo Evropské unii. Třeba ten nápad s jednotnou měnou není vůbec tak dobrý. Možná, že ano. Každopádně otázka je vyslovena.

Jiné české přísloví praví: Kdo se moc ptá, moc se doví a Švédové se ráno po referendu dověděli, že jejich měna prudce oslabila. Každá hůl má dva konce - oslabilo i EURO.

Aleš Březina

***

Oratorio Terezin by Ruth Fazal

World Premiere in Toronto in partnership with Holocaust Education Week

Composed by renowned violinist Ruth Fazal, Oratorio Terezin is a full length musical work scored for orchestra, childrens chorus, mixed adult choir, and three vocal soloists. Set in the context of the Holocaust, using children's poetry which miraculously survived from the ghetto of Terezin and woven together with passages from the Hebrew scriptures, this piece explores the question so many ask in the face of human suffering: "Can God be found in my place of pain?"

Over 15,000 children passed through Terezin, of whom only one hundred survived.

The work will be performed by the New Streams Symphony Orchestra conducted by Kirk Trevor, and features Huw Priday (tenor), Daniel Lichti (baritone) and Teresa Gomez (soprano).

When: Saturday, November 1st - 8:00 pm and Sunday, November 2nd - 3:00 pm

Where: Toronto Centre for the Arts, George Weston Recital Hall

Tickets: \$35 and \$45 - Call Ticketmaster: (416) 870-8000

www.oratorioterezin.com

OMLUVA

Jsou věci, které ovlivnit můžeme a na druhou stranu věci, které ovlivnit nemůžeme. K těm patří pošta a tiskárna. Tentokrát se stala nemilá věc, že v tiskárně vyměnili počítače a v novém počítači neměli typ písma Bookman. Noviny, které byly dodané jako jindy a které měly většinu nadpisů tímto fontem, pak měly nadpisy rozházené. Totéž se stalo i v některých inzerátech a dokonce i jeden článek byl nečitelný. Tento článek dnes přinášíme znovu a jako náhradu přineseme vánoční dvojčíslu. Čtenářům i těm, kteří inzerují v našich novinách se tímto omlouváme.

Aleš Březina

***

satellite 1-416

Agreement # 40005374/ Registration # 09089
P.P.I.C. Accounts # 1001583

GST Business # 86957 0572 RT0001

Paid in Toronto

CZECHOSLOVAK BI-WEEKLY
published by ABE

P.O. Box 176, Station „E“,
Toronto, Ont. M6H 4E2

Telefon: (416) 530-4222

Záznamník: (416) 530-0202

Fax: (416) 530-0069

E-mail: abrezina4222@rogers.com
satellite1-416@satellite1-416.com
abe@satellite1-416.com
www.satellite1-416.com

Pražská adresa: ABE/Hombre,
Poštovní schránka 32, 108 00 Praha 10
Tel.: 274 777 476 nebo 495 269 285
Tel./ Fax/Záznamník: 274 770 929

Aleš Březina - redaktor;

Advertising rates: 22.00 per inch/col.
1.65 CDN \$ per line/col.

Předplatné:

v Kanadě \$ 32,71+2,29 = 35,00,
pro ostatní svět CND \$ 48-, US \$ 35 -
v ČR 600 Kč, na Slovensku 800 SK
PDF elektronicky \$ 22 -
V ČR a na Slovensku 150 Kč (200 SK)

Churches

ČESKÉ A SLOVENSKÉ BOHOSLUŽBY V TORONTĚ

Československý baptistický sbor
(Czechoslovak Baptist Church); 200
Annette St., Toronto, Ont. M6P 1P6. Zpívá
pěvecký sbor. Každý je srdečně vítán.
Začátek nedělních bohoslužeb je v 10:00.
Středeční biblická hodina v 19:30. Rev. Ján
Banko. Tel.: (416) 767-2027 nebo (905)
337-7457.

KITCHENER: Každou druhou neděli v
měsíci v 17:00 - Benton Baptist Church

Moravští bratři (Moravian Brothers
Church); Bohoslužby pouze anglicky-
neděle v 11:00. 7 Glenora Ave. Toronto,
On. M6C 3Y2. Tel.: (416) 656-0473.
Duchovní správce: Rev. Basil E. Coward.

Rímsko-katolický kostel sv. Cyrila a
Metoda (R.C. Church of St. Cyril and
Methodius), 5255 Thornwood Drive,
Mississauga, Ont. L4Z 3J3. Slovenská
omša: Ne.: 11:00, po a št.: 8:00, út., st. a
pá.: 19:00, 1. so 18:00. Anglická: Ne.: 9:00
a so.: 17:00. Farář: M. Verčimák. Tel.: (905)
712-1200, fax: (905) 712-0974.

Římsko-katolický kostel sv. Václava
(R.C. Church of St. Wenceslaus), 496
Gladstone Av., Toronto, Ont. M6H 3H9.
Bohoslužby: neděle v 10:30, pátek 19:00.
Duchovní správce: Rev. Libor Švorčík. Tel.:
(416) 532-5272, fax: (416) 516-5311.

Slovenský evanjelický kostol
augšburgského vyznania sv. Pavla
(Slovak Evangelical Lutheran Church of
St. Paul) 1424 Davenport Rd., Toronto,
Ont. M6H 2H8. Tel.: (416) 658-9793. Rev.
Ladislav Kozák, Bohoslužby: nedel'a: 9:30
(angl.), 10:45 (slovensky).

Slovenský grécko-katolický kostol sv.
Marie (Slovak Greek Catholic Church of
St. Mary) 257 Shaw St., Toronto, Ont. M6J
2W7. Tel. 531-4836. Farář: M. Čajka.
Bohoslužby 9:00 angl., 10:30 slov.

Slovenská grécko katolícká katedrála
Premenenia nášho Pána-Slovak Greek
(Catholic Cathedral of Transfiguration
of our Lord) 10350 Woodbine Ave.,
Markham, Ont. L6C 1H9, Rev. John Fecko.
Bohoslužby 9:30 anglicky, 10:30 slovensky.

Katolícké bohoslužby mimo Toronto

Burlington: Holy Sepulchre Cemetery-
neděle 15:00 hodin. Duch. správce: Rev. L.
Švorčík, St. Adalbert R.C. Mission, tel.: (905)
523-1932 nebo (416) 532-5272; 464 Plains
Rd. W., Burlington L7T 1H2.

Ottawa: Kostel sv. Leopolda Mandice:
(Lyndale a Hlinchey): 3. neděle v 9:00.

NOKTURNA NA MASARYKTOWNU

koncertní série 2003-2004

Druhý koncert sezóny

IVAN ŽENATÝ - housle

KATARINA ŽENATÁ - klavír

Houslový virtuóz světového formátu
za klavírního doprovodu své ženy Katariny
PÁTEK 24. ŘÍJNA 2003 ve 20 hodin

Rezervace nutná - volejte 416/439-4354

Restaurace Praha - Masaryktown
450 Scarborough Golf Club Rd., Scarborough

Česká televize Novy Záběr

vysílá v Ontariu vždy v sobotu v 10 hodin
opakování v úterý v 7:30 hodin
na stanici OMNI 1 (V Torontu kanál 47/kabel 4)
E-mail: slepcikovam@sympatico.ca.

Infomační a imigrační středisko ČSSK je otevřeno

každou sobotu od 10 do 12 hodin
v budově kostela sv. Václava,
496 Gladstone Ave., Toronto
(Křižovatka Bloor St. W. a Dufferin St.)

Poštovní adresa je:

P. O. Box 564, 3044 Bloor St. W., Toronto, Ont. M8X 2Y8

Tel.: 416/925-2241, fax: 416/925-1940

ČSSK následující E-mailové adresy:

Ústředí: ustredi@cssk.ca

Torontská odbočka ČSSK: Toronto@cssk.ca

Webová adresa ČSSK:

www.cssk.ca

nebo www.cssk.satellite1-416.com

Torontská odbočka ČSSK

Telefon: (416) 762-6846

Masaryk Memorial Institute Inc.

450 Scarborough Golf Club Rd., Scarborough, Ont. M1G 1H1

Tel.: (416) 439-4354, Fax: (416) 439-6473

Knihovna na Masaryktownu

Pondělí a pátek: 16:00-18:00, středa: 16:00-21:00

Tel.: 416-431-9477

Satellite 1-416 jsou nezávislé noviny reflektující různé názory, které se
nemusejí vždy shodovat s názory redaktora těchto novin.
Jsme přesvědčeni, že výměna myšlenek a názorů slouží k vzájemnému
pochopení a porozumění. Naším úkolem není říkat čtenáři, co si má myslet,
ale předat mu informace, z kterých si může udělat svůj vlastní názor.
Přebírání původních článků a informací je možné,
pokud se nezmění charakter článku a pokud nebude porušena rovnováha,
která se diskusí sleduje.
Všechny články v našich novinách musí být podepsané a autor zodpovídá
za správnost údajů v nich uvedených.

We acknowledge the financial support
of the Government of Canada, through the Publication
Assistance Program (PAP) toward our mailing costs.

Naše horory

v Cinematheque Ontario

Již po několikáté v posledních letech
budeme mít možnost vidět české nebo
slovenské filmy v Torontu. V říjnu totiž
kromě filmů vynikajícího německého
režiséra Reinera Wenera Fasbindera
na programu v Jackman Hall v Art Gallery
of Ontario (317 Dundas St. W., Toronto)
od 24. října do 3. listopadu přes dvacet
krátkých a celovečerních českosloven-
ských a českých filmů z let 1964 až 2000.
Filmy jsou označené jako horory, ale
jedná se spíše o vážné filmy. K nejstarším
z nich patří *A pátý jezdec je strach* (1964),
Kdo chce zabít Jessii (1966), *Spalovač
mrtvol* (1968) a *Ucho* (1970). Dále
můžeme vidět několik krátkých filmů Jana
Švankmajera a jeho celovečerní film
Otesánek (2000). Přesný program uvá-
díme v *Kalendáři*. Info: 416/968-FILM.

abe

Kalendář

15. 10. (st.) 13:00
Setkání seniorů - přednáška
Kostel sv. Václava
***
- 17.10. (pa) 20:00
18.10. (so) 16:00 a 20:00
19. 10. (ne) 16:00
Jezinky Bezinky
1 Colonel Samuel Smith Park Dr.
***
18. 10. (so.) 10:00
52. valná hromada Days Inn, Kingston
Sokolská župa Kanadská
***
24. 10. (pá.) 20:00
Nocturno Ivan Ženatý - Masaryktown
**
24. 10. (pá.)
Odjezd na odhalení pamětní desky Pier 21
- Halifax ČSSK
***
24. 10. (pá.) 18:30
Kdo chce zabít Jessii
Až do časného rána
Cinematheque - 317 Dundas St. W.
***
- 25.10. (so.) 20:15
Ucho
Kyvadlo, jáma a naděje
Cinematheque - 317 Dundas St. W.
***
26. 10. (ne.) 12:00
Farní oběd - Den reformacie
Kostel sv. Pavla
***
- 26.10. (ne.) 1545
Krysař
Poslední lup a Golem
Cinematheque - 317 Dundas St. W.
***
- 28.10. (út.) 20:45
Valerie a týden divů
Havran a Pád domů Usherů
Cinematheque - 317 Dundas St. W.
***
- 29.10. (st.) 20:45
Otesánek a Do pivnice
Cinematheque - 317 Dundas St. W.
***
- 30.10. (čt.) 20:15
A pátý jezdec je strach
Jídlo
Cinematheque - 317 Dundas St. W.
***
- 31.10. (pá.) 21:00
Spalovač mrtvol
Otrantský zámeček
Cinematheque - 317 Dundas St. W.
***
- 1.11. (so) 20:15
Morgiana
Sestřeničky
Cinematheque - 317 Dundas St. W.
***
2. 11. (ne.) 13:00
Oslava 28. října - Kostel sv. Václava ČSSK
***
- 2.11. (ne.) 17:00
Prokletí domu Hajnů
Defektor
Cinematheque - 317 Dundas St. W.
***

IT ALL STARTED WITH PRINCE RUPERT

Čtenáři o knize Josefa Čermáka:
The Story of Czechs and Slovaks in Canada

"Těžšíště knihy je ovšem především v solidních svědeckých o pozitivních aktivitách krajanů, které jsou řazeny převážně podle

Knihu dr. Josefa Čermáka It All Started With Prince Rupert

The Story of Czechs
and Slovaks in Canada
lze objednat

u Anny Otýpkové.

Cena knihy (včetně GST) 32 dolarů,
s poštovným 36 dolarů.

Objednávku s šekem vystaveným na
Josef Čermák (Rupert Account)

laskavě zašlete na adresu

Anna Otýpka

11 Antrim Crescent, Apt. 1211,

Toronto, ONT M1P 4P3.

E-mail: otypka@sympatico.ca

1316-17

Internet

Naše internetové stránky

Satellite 1-416

Výběr z článků v našich novinách.
Aktuální vždy v den vyjítí novin.

www.satellite1-416.com

www.zpravy.org

***

Aktualizované stránky ČSSK

Zpravodajství Ústředí Českého a
Slovenského sdružení v Kanadě

www.cssk.satellite1-416.com

www.cssk.ca

***

Nové divadlo

Nové i starší hry, které uvedlo Nové
divadlo v Torontu

www.divadlo.satellite1-416.com

***

Kalendář

Co se připravuje
v krajské komunitě v Kanadě

www.kalendar.satellite1-416.com

***

NHL

Po každém zápase v Torontu zde můžete
nalézt rozhovory s našimi hokejisty, včetně
obrázků z utkání

www.nhl.satellite1-416.com

www.zpravy.org/nhl.html

***

Česká doplňovací škola

v Torontu - v kostele sv. Václava
496 Gladstone Ave. - Toronto

Vyučování je v sobotu od 9 do 11 hodin

Informace: L. Čarková: 416/536-5342

Škola ve Scarborough

je v Cornell Junior Public School
61 Holmfirth Terr., Scarborough

Vyučování je v sobotu od 9:30 do 12 hod.

Informace: M.M.I.: 416/439-4354

Slovenská škola v Oakville

se koná v St. Bernadette School

Vyučování je v sobotu od 9:30 do 12 hod.

Informace: Viera Banková: 905/337-7457

oborů činnosti, a v zaznamenání osobností,
které byly přínosem pro naši komunitu i
Kanadu... Čtete Čermákovu svědeckví,
nebudete zklamáni. Je to opravdu přínos
zásadní..."

Ing. Stanislav Chýlek, bývalý velvyslanec
ČR v Kanadě

***

"Je krásná."

Pavel Král, režisér a herec Nového divadla
v Torontu

***

"Naprostu jsem nečekal, že se jedná o
takovou encyklopedickou práci... Že se Vám
podařilo při tom nesmírném vytížení všemi
Vašimi funkcemi a prací dát dohromady takto
obsáhlý elaborát je naprostu neuvěřitelné...
rozsah a hloubka mně opravdu vyrazily dech...
Je to elaborát, který vyplňuje v literatuře
naprostu prázdné místo a je také správné, že
je napsána v angličtině, a tak dostupná druhé
a další generaci a rovněž ostatním
Kanadánům. Pro mé dva syny a mé anglicky-

mluvící přátele se stane povinnou četbou
(?!)"

Prof. MUDr. Josef Skala, M.D., PhD.,
FRCPC

Professor Emeritus, Faculty of Medicine,
Univ. of British Columbia, Vancouver, B.C.

Visiting Professor, 2nd Faculty of Medicine,
Charles University, Prague

***

Knihy je pokladnicí informací... Svědčí, že
je sotva odvětví lidské činnosti, v které by
Češi a Slováci významně nepřispěli.

Profesor Don Sparling, Masarykova
univerzita v Brně

***

Knihy bude k dostání (s autorovým
věnováním) na všech představeních hry
Jezinky bezinky v provedení Nového
divadla (viz inzerát). Cena \$32.00 (včetně
GST). Knihu je rovněž možno objednat na
mé adrese. V případě zaslání poštou, cena
knihy je \$ 36.00.

***

NOVÉ DIVADLO V TORONTĚ UVÁDÍ KOMEDII JOSEPHA KESSELRINGA

konečně!
JEZINKY

BEZINKY

Dvě dobré duše vás "zabijí" smíchem...

Režie: Majka Breinerová

PÁTEK
17. října 2003
8 hod.

SOBOTA
18. října 2003
4 & 8 hod.

NEDELE
19. října 2003
4 hod.

REZERVACE - INFORMACE

(416) 363-7686 (den) * (416) 463-3182 (večer)

POZOR:

NOVÁ LOKACE!

The Assembly Hall theatre
1 Colonel Samuel Smith
Park Drive, Toronto
(Kipling a Lakeshore)
Parkování zdarma,
jižně a západně od divadla.

Czech & Slovak Institutions

České velvyslanectví

Czech Embassy

251 Cooper St.

Ottawa, ON K2P 0G2

Tel.: (613) 562-3875

Fax: (613) 562-3878

E-mail: ottawa@embassy.mzv.cz

Slovenské velvyslanectví

Slovak Embassy

50 Rideau Terrace

Ottawa, ON K1M 2A1

Tel.: (613) 749-4442; 749-4450

Obch. zast.: (613) 749-3178; Fax: 749-4989

Český konzulát v Montrealu

Czech Consulate in Montreal

1305 Ouest Avenue des Pines

Montreal, QC H3G 1B2

Tel.: (514) 849-4495

Fax: (514) 849-4117

E-mail: montreal@embassy.mzv.cz

Honorary consulates of the Czech Republic

Calgary

Honorary Consul: Jaroslav Jelínek

611-71st. Avenue SE., Calgary, T2H 0S7

Tel.: (403) 269-4924, fax: (403) 261-3077

E-mail: jelinek@terramanagement.com.

Toronto

Honorary Consul: V. L. Rosický

701-4711 Yonge St. Toronto, ON M2N 6K8

Tel.: 416/226-4528, fax: 647/436-1407

E-mail: consul@canczech.com

www.canczech.com

St.: 13:00 - 16:00 (po předchozím ohlášení)

Vancouver

Honorary Consul K. E. Newman

1480-885 West Georgia St.

Vancouver, B.C. V6C 3E8

Tel.: 604/601-2011, fax 604/639-3134

E-mail: newman@insigniacorp.com

Po. - pá: 9:00-12:00 a 14:00-17:00

Honorary consulates of the Slovak Republic

Vancouver, BC:

200-247 Abbott St.

Vancouver, BC V5Z 1E4

Tel. & Fax: (604) 682-0991

www.slovakia.org

Hours: Tuesday 14:00-16:00

Thursday 10:00 - 12:00

Mr. Stanislav Lisiak, Honorary Consul

Jurisdiction: British Columbia

Calgary, AB:

208 Scenic Glen Place N.W.,

Calgary T3L 1K3.

Tel. and Fax: (403) 239-3543

Hours: Monday and Thursday

17:30-19:30.

Mr. Ludovít Zanzotto, Honorary Consul

Jurisdiction: Alberta and Saskatchewan

Winnipeg, MB:

99 Grace Street, Winnipeg R3B 0E4

Tel. and Fax: (204) 947-1728

Hours: Weekdays 9:00. - 12:00

Mr. Jozef Kiska, Honorary Consul

Jurisdiction: Manitoba

Toronto, ON:

1280 Finch Avenue West, Suite 407

North York M3J 3K6

Tel: (416) 665-1499, Fax: (416) 665-7488

Hours: Monday to Friday 10:00 - 16:00

Saturday by appointment

Mr. John Stephens, Honorary Consul

Jurisdiction: Province of Ontario

Montreal, QC:

3700 rue de Montagne

Montreal, QC H3G 2A8

Tel.: (514) 843-3700, Fax: (514) 987-5460

Hours: Monday and Thursday 16:00 -18:00

Mr. Mark Kmec, Honorary Consul

Jurisdiction: Province of Quebec

„Mám ráda vážné hry...“

Zamysleli jste se někdy nad otázkou, co je vlastně divadlo? Je to hledání, nalézání, tvoření, útěk před skutečností, inspirace pro život, sebereflexe, uspokojování vlastního exhibicionismu, vyplnění tužeb, romantické prožívání, nezkrtné ponoukání být někým jiným a někde jinde? Je to nutkání zkusit si prožít to a ono, je to neklid v duši a vztlínavý kolot utajené energie? Je to skrytá tvůrčí energie, která prostě musí ven? Každý v něm nalézá něco jiného, a přitom všichni vlastně totéž. Bez ohledu na to, zda jde o herce, režiséra, scénografa, dramaturga i dramatika, anebo jednoduše o diváka. Jedna strana se neobejde bez druhé. Vzájemně se inspirují a motivují.

Do Nového divadla se zadrápla docela náhodou - to když režisér Adolf Toman nastudoval Čapkovu Bílou nemoc: „Budeš hrát sestřičku, potřebuju tě,“ řekl mi tehdy Áda a bylo to,“ zavzpomínala Dagmar Beláčiková. „A už jsem tam zůstala - a nejen v roli sestřičky. To bylo někdy v prosinci 1982. Nedávno jsem si prohlížela fotky. Jsem na nich s Julkem Münstem, jak jsme se tam snažili,“ usmívá se Dáša nad vlastní vzpomínkou, která s sebou přinesla i jasný vhled do minulosti, jež si před oněmi více než dvaceti lety začala spojovat se světem představ, pomíjivé krásy převleků a snad i existujících životů.

„To, že existuje československé divadlo v Torontě, jsem se dozvěděla od svých známých. Hlavně od Irmy a Ferdý Čulíkových, kteří stejně jako já bydleli v Harmony a které jsem měla velice ráda. A pak už to šlo: *Bambini di Praga* Bohumila Hrabala (1983, režie Václav Táborský), v operetách, např. *Polská krev* Oskara Nedbala a ve Straussově *Netopýru* (obě 1985, režie A. Toman), jsem účinkovala jen ve sboru, protože zpívání není zrovna moje silná stránka. Následoval *Podskalák* Karla Hašlera (1993, režie Pavel Král), v němž hostoval známý Pepíček Zíma z Prahy, pak přišla hra Neila Simona *Poslední ze žhavých milenců* skládající se ze tří povídek (1992, režie T. Mašek), dále Gogolův *Revizor* pod režii Vaška Táborského (1993), nezapomenutelná detektivka Aghaty Christie *Vražda na fařes* nezaměnitelnou hostující Stellou Zázvorkovou (1994, režie Tomáš Mašek), opět Neil Simon a jeho *Rozladěné dueto* (1995, režie T. Mašek) a úžasná Gogolova *Ženitba* (1995, režie P. Král) s neméně úžasným hereckým výkonem pražského Václava Postráneckého. Konečně následovala česká klasika *Naši furianti* Ladislava Stroupežnického (1998), nanovo můj i Tomášův oblíbenec Neil Simon se svou *Perníkovou dámou* (1999, režie T. Mašek) ... a dnes je na programu černá komedie Otty Kesselringa *Ježinky Bezinky*, kterou režiruje Maja Breinerová.“

Nejdéle se ale Dáša zdržela u hry *Poslední ze žhavých milenců*. Má na ni výrazně milé vzpomínky. „Byla to velká práce. A Tomáš nejen jako herec, ale i jako režisér byl úžasný. Tenkrát mi dal šanci a cítila jsem velkou zodpovědnost za to, jak ta hra dopadne. Tom se mnou měl trpělivost. Hodně jsme o obsahu, o textu a o dialozích mluvili. Zнала jsem jeho režijní záměr, režijní pojetí, věděla jsem, čeho chce Tomáš dosáhnout a proč. To je pro herce velice důležité. Nu a hra se povedla a měla jednoznačný úspěch. Hráli jsme ji na mnohých místech a všude nám blahopřáli. Na tu dobu vzpomínám velice ráda.“

Tomáš si vybírá hry ze života a Simonovy inscenace jsou v tomto směru nedostižné. Simon patří i k mým oblíbeným dramatikům pro svoje pojetí při odkrývání vztahů mezi dvěma lidmi. Nesmírně mi vyhovuje, mohla bych říct, že logicky zapadá do mého nitra. Vyhovuje mi jeho odhalování charakterů, zvraty situací, totožnost postav s reálným životem. Každý se v nich může najít. Jeho hry nejsou náročné, nejsou nepřehledně spleťité, nutí k zamyšlení.

Ono to navíc souvisí s mou zálibou pozorovat lidi. K smrti nerada chodím nakupovat, ale když už to musí být, tak si ráda sednu na plaze a pozoruji lidi. Dívám se na jejich reakce, projevy, snažím se odhadnout, jaký mají charakter, o čem rozmlouvají, proč se asi hádají, či co je popohánějí dělat to či ono. Koneckonců i v práci, kde jsem ve styku s lidmi každodenně, ty lidičky tak trochu studuji.

A vlastní poznatky zužitkují při studiu rolí. Ráda hraji seriózní role, a kdybych si mohla vybrat, pak by to byly role vážných her a klasiky, např. Shakespeare, Čapek aj...“ a s nedokončenou větou přišlo i povzdechnutí, že je škoda, že se Nové divadlo od těchto děl odklonilo.

Hrát a režirovat jsou dvě rozdílné, i když velice si blízké, věci. Když někdo režiruje ještě neznamená, že nemůže hrát a naopak. Příkladem takového užitečného - a v žádném případě ne ke škodě věci - spojení jsou konečně naši dva páni režiséři P. Král a T. Mašek, které jste mohli vidět na obou dvou linkách letáků - jednak jako tvůrce postavy a jednak i jako tvůrce hry. Jednu chvíli se zdálo, že k této dvojici přibude i Dáša, která se jako režisérka doposud v Novém divadle zapsala jednou, a to v říjnu 1992 ve hře *Stalo se v Collingwoodu*. Jako žena jsem jí vždycky fandila. Nejen pro to, co všechno pro divadlo dělá. Zejména však pro její sladěnou personalitu, v níž má dostatek místa i pro bolístky druhých lidí.

„I když jsem nehrála v žádné hře, byla jsem ale zainteresovaná v jiných, pro divadelní život nezbytných činnostech, např. jako inspicientka, nápověda, rekvizitářka aj. podle toho, co bylo zrovna zapotřebí. Jako režisérka jsem vystoupila poprvé, ale zkušenosti z přípravy a vedení hry jsem postupně získávala i jako asistentka režie. Je to velice zajímavá práce: pod vašimi rukama dostává postupně hra konečnou podobu. Nezištně mi tenkrát pomáhali Pavel i Tomáš. Režijní práce mi tenkrát otevřela novou dimenzi pohledu na divadlo. Od té doby jsem se o to podruhé nepokusila. Bavilo by mě na scéně tvořit, ale nezbyvá mi čas. Ostatně, kdybych byla režisérkou, viděli by diváci ode mě jen vážné kusy.“

Dášin rodný domek v samém srdci Toronta se krčí pod rozlehlými větvemi odrostlých listnáčů. Uvnitř na člověka dýchne klid a pohoda. Díla klasiků vážné hudby trvale umocňují útulnost interiéru, v němž je dost místa pro vzpomínky i současnost najednou. Leporela a hračky

prozrazují, že paní domu dává prostor i dětské duši. Jejimi nejmilejšími návštěvníky byly nejprve děti přítelkyně (také) Dášy, a dnes k nim přibyl (dnes již tříletý) vnuk Anthony, syn Jakubův. „Vždycky jsem milovala děti. Všechny. Ale vlastní vnouče, to je něco jiného. Máme spolu mnohá tajemství, dodržujeme rituály, o kterých víme jenom my dva...“ nechává mě trošilinku nahlédnout do svojí duše hostitelka. Je to její tiché soukromí. Rozumím jí. Zdá se, že dětské žvatlání tak překlenulo smutek, který se v tomto domě rozprostřel po úmrtí Dášina tatínka. Z jejích slov je zřejmé, že ještě po sedmi letech jakoby jí táta byl stále nablízku. Snad si dnes více než kdy jindy uvědomuje, jak prozíratelně ji tenkrát jako studentku nasměrovali rodiče na střední školu zahraničního obchodu s angličtinou a francouzštinou. Za maminkou jezdí Dáša do Prahy. Ale tam už jen na návštěvu. „Dneska jsem už doma tady v Kanadě ne v Čechách, i když ze začátku jsem s tím trošku bojovala. Ovšem život jde dál, přišla práce, noví přátelé a člověk si za ta léta zvykl. Byl to osud, člověk se s tím musí smířit, a musí si z toho vzít vždycky to nejlepší,“ přitaká hostitelka, k níž jako emigrantce byl - objektivně vzato - osud nakloněn příznivě. „Několik let jsme žili v Ottawě, kde jsem pracovala pro federální vládu a pak jsme se přestěhovali do Toronta, kde jsem působila na ministerstvu zdravotnictví. S provinční vládou jsem 25 let...“

Emigraci vidí Dáša - rodilá Jihočeška z Českých Budějovic, vyrůstající v Bechyni, kde její tatínek pracoval u vojska a později v Praze, kam přešel k civilnímu letectvu -, jako danou osudovost: „Já jsem se nerozhodovala, bylo rozhodnuto za mě,“ říká, když vypráví o své lásce, kterou potkala právě v roce 1974 v Ottawě, kde se zastavila na týdenní pobyt za kamarádkou cestou do New Yorku. „Zamilovala jsem se a bylo rozhodnuto. Jakub se narodil v Ottawě.“

Ať chci nebo nechci, musím podotknout,

že osmadvacetiletý Jakub, který mj. také svého času působil v Novém divadle hlavně jako osvětlovač, mluví velmi dobře česky, což se vždycky u dětí českých rodičů nevidí. K Dášiným jazykovým znalostem se musí připočítat i slovenština, rodný jazyk jejího otce „... i když mluvil mj. také plynule česky...“, podotýká.

Setkání s milou dámou Nového divadla se pomalu schylovalo ke konci. Další povinnosti již tahaly za rukáv. Kdo ví, kolik ještě rolí na Dášu čeká. Kolikrát se bude vnořovat do duše postav, aby se je pokusila ztvárnit. A když taková přijde, přála bych jí tu vysněnou vážnou roli. Tak třeba toho Čapka...

Pokud by mohla něco v divadle změnit? „Divadlu chybějí mladí herci, a na ty, kterým přibývá let, je těch starostí hodně a zodpovědnost velká.“ Říká se, že každý je nahraditelný, ale upřímně řečeno, ne každý beze zbytku, dolaďujeme společně obavy. „Co třeba takový Tomáš, Zdenička, Pavel nebo Jana Fabiánová, která je nadaná hned několika talenty najednou,“ stupňuje fakta Dáša.

„Kdybych si tak mohla ještě přát, pak by bylo prima mít centrální objekt pro českou a slovenskou komunitu, kam by se soustředila veškerá činnost - knihovna, půjčovna filmů, zábavy, výstavy, cvičení, školy a byl by tam prostor i pro divadlo ... tak to by byl můj splněný sen, i když vím, že možná i snem zůstane.“

x x x

Takže, co že je vlastně to divadlo? Jestliže z něj oprášíme všechny ty parádičky a šminky, pak nám zůstane jen ona poctivá, nikdy nekončící mravenčí práce. A to je možná to, co lidi na něm láká: ta jeho nekonečnost.

PS: Dovoluji si jenom připomenout, že se s Dášou Beláčikovou, a nejen s ní, můžete setkat ve hře *Ježinky Bezinky*, v níž hraje jednu z titulních rolí, tetu Abby. Premiéra je v pátek 17. října ve 20 hodin, reprízy 18. října v 16 a ve 20 hodin a v neděli 19. října jen v 16 hodin. Pro rezervaci volejte: 416/463-3182 večer. Ozve se vám - Dáša.

Věra Kohoutová

***

Dáša Beláčiková (vpravo) jako Dubská v *Našich furiantech*.

Foto: D.Kosová

Hledáme Sborník

„HOSTÝN,

Prázdninový tábor 1954-1979“

vyšel v roce 1979.

Vydala ho *Czechoslovak Welfare Association*, tiskárna

The Friends of Good Books,

Cambridge, Ontario

(ISBN 0-920150-06-3).

Libri prohibiti

Senovážné nám. 2

110 00 Praha 1

Czech Republic

Tel./fax. 00420-224 225 971

libpro@iol.cz

<http://libpro.cts.cuni.cz>

Anketa

Otázka číslo 11 zněla: Reklama v televizi nás stojí spoustu času. Objevuje se však i na kanálech, které jsou placené. Byli byste ochotni místo toho raději platit více za televizi, která by byla bez reklam?

Radovan Holub, publicista, Špičák: Já osobně bych byl teoreticky ochoten platit za pay TV bez reklam, tedy platit víc. Reklamy ničí program a svým způsobem omezují programovou nabídku, o tom by mohli vyprávět televizní dramaturgové. Jde o prodej diváků reklamě. Druhá věc je však to, zda by moje žena s takovým zvýšením poplatků souhlasila. Myslím, že ne. Sečteno a podtrženo: Nebyli bychom nakonec ochotni platit víc a problém bychom vyřešili tradičně: na televizi bychom se nedívali. Už dnes sledujeme kvůli řvaní reklam jen vybranou publicistiku nebo občas filmy na ARD, ZDF a ČT, kde má reklama své jasně dané limity. Díváme se jen dvě, tři hodiny týdně a nevidím důvod, proč bychom se nemohli dívat ještě míň. Noviny jsou lepší.

Petr Krejčí, jaderný fyzik, politický poradce, Praha: Reklama je často hrozná, někdy horší, málokdy dobrá. Nechci však platit více, abych měl méně reklamy. Připustím-li to, budu mít stejně více reklamy a budu rovněž více platit. Vždy se časem najde nějaká rovnováha. Reklama se dává jen tam, kde se někdo dívá. Takže procento reklamy nemůže přerůst únosnou mez. Jinak klesne sledovanost a reklama, na kterou se nikdo

nedívá, není reklamou, ale vyhozenými penězi.

Karel Kroc, spojový technik, Nový Bor: Nebyl bych ochoten platit za televizi více, ačkoliv reklamu nesnáším.

Petr Munk, chiropraktik, Toronto: Asi by záleželo na příslibené kvalitě programu a také o jak vysokém zvýšení v ceně by se jednalo. Už takhle platíme za kabelové připojení dost peněz. Na druhé straně je dobré, že nám to ty reklamy pěkně zneprůjemní, jinak bychom příliš civěli na televizi a vyhnily by nám mozky.

Barbara Sherrifová, překladatelka, Mississauga: V zásadě ano. Ale už teď vlastně platím hodně a musím přesto snášet spoustu hloupých a otravných reklam. Padesát dolarů měsíčně je víc než např. čtvrtletní poplatek za televizi v Evropě, kde reklama program neruší. Dříve tady v USA a v Kanadě divák užíval televize zdarma: ty zábavné programy v Technicolor byly vlastně vedlejším produktem obchodní transakce - prodeje reklamního času. Bylo to geniální a americké. Potom přišla kabelová televize, která pod slibem více kanálů za nejprve zanedbatelný poplatek, postupně vyrostla ve všemocného Molocha. Neustále zvyšuje poplatky a vnucuje nám další a další kanály, které nechceme. Máme tedy spoustu kanálů, které přitom nemají co vysílat a jenom se opakují. Pak se v té

spleti nelze vyznat a uteče nám občas i dobrý program. Je nemožné navykhnout si na určitou dobu, kdy běží oblíbený pořad. Mám reklamu v principu ráda - tam kde financuje dobré vysílání nebo dobrou věc. Dalším nešvarem je tzv. „reality TV“, na kterou přišly chytré hlavy, aby snížily náklady. Tento druh programů je nejen tupý, ale i nezábavný. Kdo vydrží dlouho sledovat lidi, kteří si cosi mumlají a nemají cvičený hlas ani profesionální projev? Pokud jde o reklamy samotné: už nevidíme ani reklamu americkou, protože zdejší stanice ji překrývají inzercí kanadských firem. Ta je jedna z nejhorších: tupá, nudná, stále se opakující, většinou už ani ne na hmatatelné atraktivní výrobky, nýbrž na finanční služby či internet. O tom, jak reklama špatně vychovává, předvádí různé „nezpůsoby“, a přispívá k sociálnímu inženýrství, by se dala napsat další kapitola.

Otázka číslo 12: V šedesátých letech se předpokládalo, že s rozvojem vědy a techniky bude mít člověk víc času na kulturu, sport a odpočinek. Ukazuje se, že opak je pravdou. **Otázka zní: Jak dosáhnout toho, aby člověk i v přetechizovaném světě měl více času sám na sebe?**

Aleš Březina

***

Jak získat maximum z vašeho RRSP

RRSP je pro většinu Kanadánů nejjednodušším prostředkem k odložení splátek daně z příjmu, a proto spěchají koncem února investovat naspořené peníze s vidinou daňové úlevy koncem dubna. Ale RRSP nepředstavuje jenom to, je to jeden z pilířů kanadského penzijního systému. Naskytá se otázka, jak v jakékoli životní fázi zmaximalizovat efekt dnes ušetřeného dolaru na budoucí penzi. S podzimem v plném proudu je nyní ten správný čas přemýšlet, jakou strategii zvolit pro příští investice v rámci RRSP.

Začít čím dříve tím lépe

Následující příklad názorně ukazuje efekt takzvaného složeného úročení. Začněte spořit ve věku pětadvaceti let s částkou 250 dolarů měsíčně. Za předpokladu průměrného zhodnocení osm procent ročně budete mít ve věku pětadesáti let našetřeno 577 294 dolarů. Pokud byste ale se spořením začali o pět let později, budete mít v pětadesáti naspořeno pouze 375 074 dolarů - rozdíl více než 200 000 dolarů! Vyplatí se tedy plánovat dopředu a začít brzy.

Maximální spoření pro maximální efekt

Maximální daňově odedatelné spoření závisí na vašem příjmu. Řekněme, že váš limit pro RRSP je 3000 dolarů. Podle vaší marginální daňové sazby byste mohli po podání daňového příznání získat až 1500 dolarů od státu zpět. Ale máte těch 3000 dolarů odloženo na hromádce? Pomoc je snadná. Spořitelní plán vám automaticky strhne zvolenou částku - v tomto případě 250 dolarů - z vašeho bankovního účtu každý měsíc a pomůže vám tak dosáhnout potřebného minima.

Zvažte půjčku na RRSP

Stalo se vám někdy, že je konec února a momentálně nemáte hotovost na maximální RRSP? Zvažte možnost půjčky na RRSP. Vždy se to vyplatí a ve většině případů je lépe půjčit si částku maximálního limitu RRSP a z následného vrácení daně splatit část půjčky. Tato strategie se vyplatí nejvíce v období nízkých úrokových sazeb, s relativně krátkou splatností půjčky na RRSP a u osob, jež mají dobrou kreditní historii a vysokou marginální daňovou sazbu.

Problematika RRSP nezačíná ani nekončí maximalizací každoročního spoření. Existuje celá řada faktorů, pro účely ilustrace v tomto článku neuvedených, které způsobují mnohdy zásadní rozdíly ve výnosnosti zvolené strategie u různých investorů. Jedno je ale jisté - RRSP je a i nadále zůstane nejrozsáhlejším prostředkem spoření na důchod v Kanadě.

Tomáš Götz

***

Medical

Příjemné kvalitní zubní ošetření

nabízí

dr. LUDMILA SCHUCKOVÁ

Sobotní a večerní návštěvy možné!

Ráda pomohu nově příchozím!

1849 Yonge St. - Suite 409
(Yonge & Davisville)
Toronto, On. M4N 1Y2.
(416) 487-7900

Dr. Petr Munk

Chiropraktik

1552 Bloor
St. W.
Toronto, Ont.

Ordinační
hodiny:
Pondělí-
pátek
10:00-19:00

Tel.: 533-0005

Financial

Kursovni lístek

100 Kč	5,05 CDN \$
100 SK	3,92 CDN \$
1 CDN \$	19,80 Kč
1 CDN \$	25,51 SK
1 US \$	1,36 CDN \$
1 EUR	1,56 CDN \$

Toronto Star - 4.10.2003

1 CDN \$	20,25 Kč
1 US \$	27,35 Kč
1 EURO	31,98 Kč
100 Sk	77,59 Kč

Quick - 4.10.2003

Translations

EVA MESTICOVÁ

Překlady, tlumočení

***

Autorizovaná překladatelka

Tel.: (416) 922-8786

Fax: (416) 922-6540

E-mail: emestic@hotmail.com

Business

ABE

Elektronická kompjuterová
tiskařská sazba v 11 jazycích
na počkání

Manuelní sazba
v češtině a slovenštině.

Pouze z perfektních strojopisů!

Tel.: (416) 530-4222

e-mail: abrezina4222@rogers.com

P. O. Box 176, Station "E"

Toronto, Ont. M6H 4E2

Canada-Czech Republic Chamber of Commerce

Kanadsko-česká
obchodní komora

**909 Bay St. # 1006
Toronto, ON M5S 3G2
Tel./Fax: (416) 929-3432**

E-mail: trade@ccrcc.net
www.ccrcc.net

PACE Savings & Credit Union Limited - Czechoslovak Branch (Bývalá Kampelička)

Nyní budete moci používat

Debitní kartu pro ATM

Používat internetu k převodu peněz

Telefonní převody a placení účtů

Výhodné pro jednotlivce i malé podniky

Vklady jsou pojištěné do 100 000 dolarů

u Deposit Insurance Corporation of Ontario

E-mail: czechoslovak@pacecu.com

PACE

PACE SAVINGS & CREDIT UNION LIMITED
Czechoslovak Branch

740 Spadina Ave.
Toronto, Ontario M5S 2J2

Fax: (416) 925-6529
Tel.: (416) 925-0557

Denní kronika

6.10.2003

Soudce pustil šéfa kriminálky

PLZE= -právo/Plzeňský soudce v sobotu rozhodl, že šéf kriminální policie v Karlových Varech Miroslav Roušal nepůjde do vazby. Roušal byl ve čtvrtek zatčen v souvislosti s vyšetřováním poštovní loupeže, ze které se zpovídal jeho podřízený Jan Budík. Podle státního zastupitelství mařil vyšetřování a ovlivňoval dosud nevyslechnuté svědky. Roušala přivezla eskorta k soudu v 12.30.

Na rukou neměl pouta, což u zatčených osob předváděných k soudu nebývá zvykem. Před přítomnými novináři se snažil skrýt obličej. Po více než hodině soudce rozhodl, že Roušal zůstane vyšetřován na svobodě. "Aktivita ovlivňování svědků ze strany obviněného nebyla podle soudce dostatečná na to, aby byla splněna podmínka vazby, tak jak to měl na mysli zákonodárce," uvedla žalobkyně Věra Brázdová z krajského státního zastupitelství, která rozhodování o vazbě byla přítomná. Roušal je spolu s dalšími čtyřmi vysokými důstojníky okresního ředitelství policie stíhán ze zneužití pravomoci veřejného činitele. "Zjistil jsem skutečnosti, které mě vedly k zadržení obviněného," řekl v pátek státní zástupce Libor Řeřicha, který vede vyšetřování. Podezřelý z loupeže Jan Budík, syn místního zástupce policejního ředitele, byl před časem zproštěn obžaloby. Soudce si tehdy stěžoval na chyby v postupu vyšetřování, které mu neumožnily Budíka uznat vinným. Vyšetřování případu mařili mimo jiné tak, že přivedli Jana Budíka přepadeným pracovníkem pošty ukázat, aby určily, zda

jej poznávají. Řádnou rekognici, při níž by oběti přepadení identifikovaly pachatele mezi jinými muži, neprovedli. Pracovnice pošty ho nepoznaly se stoprocentní jistotou. Pošta v Karlových Varech byla přepadena loni v prosinci. Lupič ukradl 13 600 korun. Z loupeže je podezřelý Jan Budík. Letos v červenci ho ale karlovarský okresní soud zprostil obžaloby pro nedostatek důkazů. Státní zástupce se proti rozsudku odvolal, protože je přesvědčen, že Budík loupež spáchal. Případem se proto bude zabývat krajský soud v Plzni.

***

Pes zabil chlapca

Bratislava-sme(frm)-V piatok zomrel v Sobranciach osemročný chlapec po tom, čo ho dohrýzol pitbul. Za pol roka je to v tomto meste už druhý prípad, keď po útoku psa zomrelo dieťa. V máji tam zomrel päťročný chlapček, ktorého dohrýzol bandog.

Majiteľa psa, ktorý nemal náhubok, už vyšetrovateľ obvinil z trestného činu ublíženia na zdraví s následkom smrti. Pitbul sa vrhol na chlapca v poli, kde sa hral s kamarátmi.

***

Slota má novú chatu od mesta: za 400-tisíc

Žilina-TOMÁŠ PALOVSKÝ, rk-Nedávno rozvedený žilinský primátor Ján Slota si kúpil od Žiliny rekreačnú chatu v Dlhej nad Kysucou. Schválili to poslanci mestského zastupiteľstva a Slotovi tak patrí nehnuteľnosť, ktorej zastavaná plocha má 424 metrov štvorcových a záhrada má 290 metrov štvorcových. V deň odklepnutia novej chaty zastupiteľstvom Slotu oslavoval aj narodeniny. Prišiel tam teda mierne podgurážený alkoholom, čo ani nezakrýval. „Trošku mám pripité, ale keď človek má len raz za rok 50 rokov,“ privítal svojich kolegov spolu s oslovením „bratia a sestry“. Tí dostali záchvat smiechu. Vo vynikajúcej nálade sa šéf Žiliny a patriot rozhodol, že zaplatí za chatu dvojnásobok, teda nie sumu, uvedenú na znaleckom posudku. Celkovo ho chatu v podobe menšieho domu vyjde o niečo menej ako pol milióna korún.

Miestni obyvatelia Dlhej nad Kysucou nevolajú chalupu inak ako Slotova chatu. Starší pán považuje Slotu za jediného poriadneho chlapa v politike: „No a čo keď sem chodí? Veď nech si aj vypije, ja vám poviem. A ja som rád, že ho sem-tam uvidím aj v našej dedine.“

***

7.10.2003

Zabijáka policistů v nemocnici střeží

Český Těšín-právo/Radim Kijonka, Ivan Trnka-Policejní hlídka se od soboty nepřetržitě střeží u jednoho z pokojů na chirurgickém oddělení karvinské nemocnice. Leží v něm se zlomeninou stehenní kosti řidič, který v noci na sobotu, ještě za tmy, zabil svým mercedesem v Českém Těšíně tři policisty ve služební felicii. "Důvodem je, aby nebyl ovlivňován a sám nemohl ovlivňovat případné svědky. Kdyby byl totiž zdravý, byl by už ve vazbě," řekla Právu policejní mluvčí Zlatuše Viačková. Na místo tragédie k prostému dřevěnému křížku se třemi jmény - Tadek, Martin, Tomáš - od soboty neustále přicházejí lidé a pokládají květiny a zapalují svíčky. "To není jen o tom, že tři nevinní lidé zahynuli kvůli hazardérství

TRANS-COM

NÁMOŘNÍ PŘEPRAVA - pravidelná týdenní přeprava, od špendlíku po lokomotivu.

LETECKÁ PŘEPRAVA - od dveří ke dveřím, po Kanadě a celém světě.

PROCLÍVÁNÍ - v Kanadě, České republice a USA.

SKLADOVÁNÍ - Toronto, Praha. STĚHOVÁNÍ - přes Kanadu nebo do světa.

POTŘEBUJETE PORADIT? ZAVOLEJTE NÁM!

Toll-Free: 1-800-354-9046

Tel: (905) 678-6412 • Fax: (905) 678-7544

E-mail: sales@transcom-transport.com

www.transcom-transport.com

TRANS-COM
INTERNATIONAL FREIGHT FORWARDERS INC.
TORONTO • PRAGUE • OTTAWA • MONTREAL • BUFFALO • ATLANTA

Můžete platit

Pekao
CARGO INTERNATIONAL INC.

Petr Chudožilov: Bourák

Útulně zaprděnou českou kotlinu opustil jsem kdysi hlavně kvůli americkým dolarům, *hambatejm* holkám a bourákům. Kapitulace před reálným socialismem s nepřívětivou tváří posloužila mi pouze jako vítaná záminka, ve skutečnosti jsem přirozeně jako všichni ostatní toužil po snadném životě v blahobytu a bez práce. Povedlo se. Před naší patnácti-pokojovou vilkou na zasněžených vrcholcích švýcarských Alp brzy stál i vytoužený bourák. Byla to zubem času a nepřízní osudu ohryzaná Simca 1307. Majitel garáže, starý silniční lupič, zešedivělý ve službách zločinu, mi křivě odpřisáhl, že auto má najeto teprve 20 000 kilometrů. Nejistě si řekl o dva tisíce švýcarských franků. Připadalo mi to hrozně málo, tím spíš, že peníze jsem si vypůjčil od důvěřivého kamaráda. On přece riskoval, ne já.

„Proč je ten vůz tak levný?“ vyptával jsem se.

Na jeho tváři vyplul výraz nepotlačitelného údivu.

„Víte,“ řekl, „je to příležitostná koupě. Auto, jak vidíte, je zachovalé. Jezdila s ním totiž žena policejního lékaře. Vybral jste dobře, tahle simca má dva dvojitě karburátory.“

Moje důvěra ve vyspělou západní techniku byla neomezená. Simca zkřížovala celou nám běžencům přístupnou nekomunistickou Evropu. Navštívili jsme Bretaň, pečlivě objeli celý Skandinávský po-

loostrov, podobně jako kdysi Hannibalovi sloni překonali průsmyky Pyrenejí. Z nedostatku finančně dostupné lepší příležitosti spávali jsme v autě. Žena, čtyři děti, pes a já. Vozili jsme s sebou pytel brambor, kotlík, kanystr pitné vody a hromadu laciných francouzských konzerv. Někdy se k nám dokonce krátkodobě přidali i moji staří rodiče. Abych zvýšil jejich radost z úspěšného syna, tvrdil jsem jim nestydatě, že moje auto má hned *tři trojitě karburátory*. Nejkrásnější vůbec bylo, že tachometr pořád ukazoval jenom 20 000 kilometrů.

Majitele garáže jsem potkal až jednou na nějakém krajanském bále. Nejdříve se přede mnou schovával, v další fázi, když jsem mu připomenul, že mi přece kdysi prodal auto, dlouho předstíral, že mě nepoznává. Nadšeně jsem mu vyprávěl o obzorech, jež se nám otevřely díky jeho dobrotě.

„Co. Vono to dovopravdy jezdi?“ zašeptal zděšeně.

Sprátelili jsme se. Ukázal mi, jak se otevírá kapota, kde je motor a jak se do něj dolévá olej. Když simca po mnoha letech dojezdila, zbyly nám už akorát jenom ty dolary a hambatý holky. A na hodně dlouho taky oči pro pláč.

Basilej, červen 1999

Z knihy KULTURNÍ ŠOK ANEB SETKÁNÍ TŘETÍHO DRUHU.
Otištěno s vědomím autora a Lidových novin

opilého zbohatlíka, ale i tom, jak velká část lidí v týhle společnosti úplně zdivočela. Je to za všechny mrtvé z víkendu," řekl Právu asi čtyřicetiletý muž, zapalující jednu z desítek svíček u křížku. Řidiče, který podle policie ve chvíli srážky měl v krvi dvě promile alkoholu a jel rychlostí přes 150 km za hodinu, včera policie obvinila. Za ublížení na zdraví z nedbalosti mu hrozí 3 až 10 let vězení. Podle informací Práva jde o devětadvacetiletého podnikatele z Českého Těšína Zdeňka Bulawu. "Je to kluk, který obchoduje s alkoholem," líčili lidé, kteří jej znají. Podle nich se v Českém Těšíně prohánějí drahá auta vysokou rychlostí úplně normálně.

"A policie na to kouká. Snad je tohle neštěstí konečně probudí," nechal se slyšet jeden z místních. "Mladí kluci si tady díky pančování alkoholu přišli k velkým penězům, a tak nevědí, co s volným časem a penězi. Dopravní předpisy tady pro ně neexistují," líčila situaci mladší žena s kočárkem. Bulawův luxusní mercedes stojí v základní verzi 1,3 miliónu korun. Podle výpisu z obchodního rejstříku je Bulawa spoluvlastníkem firmy Vinium Europa, která má sídlo v Ostravě. Její základní kapitál je přes šest miliónů korun. Někteří obyvatelé Českého Těšína si myslí, že jej drazí právníci s velkého průšvihy vysekají. Vína podle kriminalistů leží pouze na opilém mladém řidiči. "Policisté se na místě nehody mohli otáčet. Je tam přerušovaná čára," řekla mluvčí karvinské policie. Policistům odmítl zatím Bulawa vypovídat. "Vůbec s námi nespolečně pracoval, policejní rada mu proto pouze předal obvinění," uvedla policejní mluvčí Viačková. V autě s ním jela jeho osmnáctiletá romská partnerka z diskotéky Na Zámečku, kterou ještě doprovázel její o rok starší bratr. Oba chtěli od nehody ujet taxíkem. Nyní připravují policisté pro oba obvinění z trestného činu neposkytnutí první pomoci. "Přihlásilo se nám několik svědků. Své musí říci také soudní znalci," informovala Viačková. Nekomentovala informace, že na silnici často závodí majitelé silných aut, mnohdy i motorkáři. Hovoří se o tom, že se Bulawa honil s jiným autem. Policisté chtěli patrně vyrazit za tím prvním a právě se na silnici otáčeli.

***

Dvě třetiny berou podprůměrnou mzdu

Praha-právo/J. Vavroň-Přestože průměrná mzda rok od roku stoupá a loni dosáhla 18 133 korun hrubého, což je o téměř dva tisíce více než v roce 2001, příjem dvou třetin Čechů, kteří žijí z pravidelného měsíčního platu, je daleko nižší.

Polovina Čechů bere měsíčně dokonce méně než 15 542 korun. Největší počet lidí bere plat v rozmezí 12 až 16 tisíc. Větší příjem než průměrný měsíčně pobírá pouze 34 procent zaměstnanců. Příjem sto padesát tisíc až milión korun měsíčně má v ČR asi 7 až 8 tisíc lidí. Naopak s minimální mzdou musí měsíčně vyjít přes dvacet tisíc lidí.

Rozdíl v platech se podle nových propočtů rok od roku zvětšují, upozornil včera předseda Českého statistického úřadu (ČSÚ) Jan Fischer. "Občané jsou ovšem zvyklí slyšet údaje o průměrné mzdě v ekonomice, které je navíc při srovnání s jejich skutečnými platy spíše rozčilují," sdělil Fischer.

Výši průměrné mzdy totiž nejvíce ovlivňuje malá skupina extrémně vysokých příjmů. Ty navíc rostou nejrychleji. Protože většina obyvatel pobírá plat nižší než 20 tisíc, statisícové nebo dokonce miliónové výplaty průměrnou mzdu neúměrně zvyšují. Proto se nad uváděným průměrem v České republice drží pouze třetina zaměstnanců. ČSÚ proto nyní uplatňuje při výpočtu takzvaný medián, tedy mzdu, která zaměstnance rozděluje na polovinu s nižšími příjmy a polovinu s vyššími příjmy. "Tuto částku, která dosahuje zmíněných 15 542 Kč, pobírá v současnosti polovina Čechů," uvedl Fischer. Přes 20 tisíc korun vidí na své výplatní pásce podle nových zjištění ČSÚ pouze každý čtvrtý zaměstnanec. Desetina nejchudších lidí pobírá každý měsíc necelých sedm tisíc korun, naopak desetina nejbohatších má měsíční příjmy nad 27 tisíc korun. Výdělky těch nejbohatších, kterých je zhruba 8 až 10 tisíc, dosahují 150 tisíc až miliónu korun měsíčně. Nejvíce peněz berou lidé ve vrcholných pozicích ve všech odvětvích, piloti a navigátoři berou měsíčně přes 70 tisíc korun. Lékaři mají v průměru plat přes 31 tisíc korun měsíčně, plat učitelů na základních školách se pohybuje kolem 17 tisíc korun.

V české ekonomice rok od roku stále více platí, že cesta k vysokému platu se jmenuje vysokoškolské vzdělání, řekl Ivo Makalouš z ČSÚ. Tzv. medián (střední plat) zaměstnance se základním vzděláním byl 12 070 korun, s vyšším, bez maturity 14 409 korun, s maturitou 18 514 korun, držitel titulu bakalář si mohl loni vydělat 20 000, vysokoškolák s úplným universitním vzděláním 31 835 korun. Právě zde jsou ale průměrné charakteristiky nejvíce ošidné, protože obsahují i zmíněné statisícové platy manažerů. Polovina vysokoškoláků tak nebere ani 24 tisíc korun. Přesto jejich mzdy rostou rychleji než u jiných skupin občanů. U vysokoškoláků nepřesáhla nezaměstnanost 2 až 2,5 procenta (v celé populaci byla v průměru 10 procent). Pokud se začínají porovnávat platy mužů a žen jinými metodami, než je srovnání průměrných aritmetických mezd a začne se přihlížet k dalším faktorům, situace se změní. Zohlednit je třeba podle vrchního ředitele ČSÚ Jana Srby počet skutečně odpracovaných hodin, počet zkrácených pracovních poměrů a příslušnost k odvětvím, kde ženy převažují a kde jsou tradičně nízké mzdy. Mzdy žen pak jsou nikoliv na 75 procentech platů mužů, ale pohybují se okolo 81 procent. Vrcholné pozice s rekordními platy jsou v Česku téměř výhradně doménou mužů, ženy tvoří pouze desetinu. Vykazovaný nižší plat žen je zčásti způsoben právě jejich absencí na špičkových pozicích a také mnohem nižšími platy žen ve vedení. Plat mužů v čele velkých podniků činí téměř sto tisíc korun, ženy ředitelky mají v průměru pouze 44 tisíc korun.

***

Slovák vo Viedni hrozil bombou

VIEDA -sme/tasr.čtk-Na viedenskej autobusovej stanici Südtiroler Platz sa v jednom z autobusov zabarikádoval 46-ročný Slovák Michal C. a hrozil odpálením bomby. Po dvoch hodinách sa vzdal policii. "Pri prehliadke sme u neho žiadnu bombu nenašli," povedala hovorkyňa viedenskej policie Doris Edelbacherová.

Muž, zrejme psychicky narušený, hovoril policii niečo o OSN, ktorej úrad sídli vo Viedni a o tom, že sa cíti na Slovensku ohrozený.

"Prepusťte všetkých cestujúcich aj šoféra. Pôvodne nemal žiadne požiadavky," povedala hovorkyňa.

Do policajnej akcie boli zapojené desiatky policajných úradníkov - kriminalistov, pyrotechnikov a protiteroristická jednotka. Policajti oblasť v širokom okruhu uzavreli a vyprázdňovali autobusovú stanicu a okolie. Muž počas vyjednávania s policiou tvrdil, že je pyrotechnik a okolo tela má pás s výbušninami. Policajti spočiatku nevedeli odhadnúť, či naozaj nálož má. Michalovi C. hrozí obvinenie podľa rakúskeho Trestného zákona. V tomto prípade dostane maximálne tri roky, keďže bombu pri sebe nemal. Do Viedne zrejme pricestoval z Bratislavy autobusom.

***

8.10.2003

Korupcia: tri roky sa nič nezmenilo

BRATISLAVA -sme (hr, sp) Vláda už dlho hlása boj proti korupcii, ale za posledné tri roky sa na Slovensku jej vnímanie nezmenilo. Situácia je o to horšia, že podozrenia o podplácaní sa objavujú na najvyšších miestach. Povedali to včera predstavitelia Transparency International Slovensko (TIS), keď zverejnili index vnímania korupcie za rok 2003.

Vnímanie korupcie na Slovensku je na úrovni Kolumbie, Peru či Salvádoru, s ktorými sme sa ocitli na 59. priečke spomedzi 133 krajín.

Ľudia by zmenili názor, keby sa korupcia odhaľovala a trestala na tých najvyšších miestach. To by bol pre nich "signál, že sa skutočne niečo mení", povedala Daniela Zemanovičová z TIS.

Riaditeľ odboru boja proti korupcii na Úrade vlády Ján Hrubala si myslí, správy v médiách, "o podozreniach z korupcie na najvyšších miestach" prekryjú aj pozitívne informácie. Do parlamentu prichádza viacero zákonov, ktoré majú obmedziť korupciu.

Poslanec opozičného Smeru Robert Kaliňák však namieťa, že ľudia musia pocítiť zmenu najprv vo vlastnom živote, aby sa presvedčili, že proti korupcii sa naozaj bojuje. Teší ho, že policajti sa zbavili strachu vyšetrovať aj citlivé kauzy, "kde účinkujú politické špičky", a verí, že to bude napredovať.

Poslanec SDKÚ Peter Miššák hovorí, že korupciu medzi vysokými ústavnými činiteľmi treba dokázať, nielen naznačovať. Úlohou parlamentu je prijímať dobré zákony. "Začínáme robiť kroky, ktoré sú drobné, ale podstatné k tomu, aby sa znížila miera korupcie," tvrdí.

Podľa Pavla Nechalu z TIS na ľudí už veľké slová poslancov nezaberajú, lebo nakoniec protikorupčné zákony pre "neprekonatelné prekážky" aj tak neprijmú. "Podľa nich sa boj proti korupcii má týkať každého, len nie ich," povedal na adresu politikov.

Politológ László Öllös si myslí, že politika v postkomunistických krajinách sa vyvíja len ako súboj záujmov. "V týchto štátoch sa objavil typ úspešného politika, ktorý nevidí vyššie morálne princípy, len záujmovú kalkuláciu. Vytvára sa tak dojem, že všetko sa deje ako obchod, resp. politický obchod."

***

Restaurants-Deli's

Dovoz potravín z Čech,
Moravy a Slovenska

PRAŽSKÉ UZENÁŘSTVÍ

416-504-5787

638 QUEEN ST. W.

TORONTO, ONT. M6J 1E4

* Pražské uzeniny

* Cukrářské výrobky

* Obložené chlebičky a mísy

* Knedlíky všeho druhu

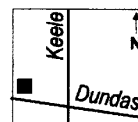
* Denně čerstvá a chutná jídla

Výtečná česká a slovenská kuchyně

CELTS PUB

- Živá vystoupení vždy ve středu a v sobotu
- Soukromé a obchodní akce
- Informace a rezervace na čísle:

(416) 766-4421

Otevřeno denně

od 11 dopoledne do 2 u noci

2872 Dundas West, Toronto

Vynikající obědy a večere
s českou obsluhou!Slovenská restaurace
v západním Torontu

WOODHOUSE

Restaurant & Pub

3089 Lakeshore

Boulevard West

(Mezi Islingtonem a Kipling)

Toronto, Ontario

M8V 3W8

416/259-6836

Mistr linky a pohybu

Sochy Edgara Degase v AGO

Od 11. října 2003 do 4. ledna 2004 můžete navštívit výstavu 73 bronzových soch Edgara Degase ze sbírky NY Carlsberg Glyptotek v Kodani. Zvláštností je, že Degas známý hlavně jako autor kreseb a malíř lidské postavy v pohybu byl také úžasný sochař, ale během svého života byla vystavena pouze jedna socha - *Čtrnáctiletá malá tanečnice*. Degas si zamiloval svět baletu a tímto tématem se ve světě proslavil. Tato výstava je opravdu dalo by se říci *v pohybu*, jak studie tanečnic, tak koupajících se postav i sérií běžících koní.

Výstavu provází celá řada odborných přednášek, prohlídek s průvodcem a také trochu jiná zajímavost - místnost s živým modelem v určené dny, jindy s dřevěnou manekýnou, kde může kdokoli sednout k připraveným skicákům a kreslit. Na velké plátno přitom jsou promítány video-záznamy z kreslení umělce Kerry Kima. Když jsem uviděla pózovat živou baletku a Kerry Kima s dalšími kreslit, neodolala jsem a musela jsem udělat pár skic.

Více informací naleznete na www.ago.net nebo volejte 416/979-6656.

M. Gabánková

***

Svatováclavské posvícení

Alespoň fotografií se vracíme k svatováclavskému posvícení, při kterém hrála skupina M. Letka.

Chránové spoločenstvo Evanjelickej a.v.cirkvi sv. Pavla v Toronte

1442 Davenport Rd.

bude konať 26.októbra 2003 od 10:45

Slávnostné Služby Božie pri príležitosti:

Dňa Reformácie

Po nich je pripravený Slávnostný banket s príležitostným programom.

Cena za plné pohostenie sviatočného stola je 15.00 dolárov.

Celá krajanská pospolitost je bratsko-sestersky vítaná a očakávaná.

Úprimne tešíme sa na vás v láske nášho Pána Ježiša Krista.

MARIA GABÁNKOVÁ

má výstavu

na téma knihy Zjevení

Betty a Katka před obrazem *Nová píseň*, na kterém figurují

do 19. října 2003

v Loop Gallery

1174 Queen St. W., Toronto, On. M6J 1J5

Tel.: 416/516-2581

Otevřeno: Středa-sobota. 13:00-17:00, neděle: 14:00 PM-16:00

www.revelation.paintinggalleries.net

www.paintinggalleries.net

právněný distributor českých filmů na
videokazetách uvádí premiérově film
režiséra Petra Nikolajeva

VLCI VE MĚSTĚ

Dramatický příběh z prostředí pražské periferie je podobenstvím o vykořenění mladých lidí přicházejících s různými nadějemi a představami do velkoměsta. Osud dospívajícího Adama utíkajícího po vzoru staršího bratra do Prahy je příběhem o antihrdinovi této doby a zároveň podobenstvím o sociální a společenské vykořenění části mladé generace. Vlčí život, kteří tito hrdinové na pražské periférii a v squatu vedou je předurčuje do rolí věčných štvanců, ale současně je nezbavuje možnosti rozlišovat pravé od falešného.

Hrají: J. Zygma, K. Lutanská, Z. Hanáková, D. Suchářípa, R. Jaškóv, R. Rychlá.

Podporujte legální obchod!

Na základě autorských smluv mnoho nových filmů, TV seriálů a zábavných pořadů dovezla a Vám nabízí výhradně firma:

VIDEO EL CANADA

583 William Street, London, Ont. N6B 3E8

Tel.: (519) 434-9939; Fax: (519) 434-8182

E-mail: video.el@rogers.com

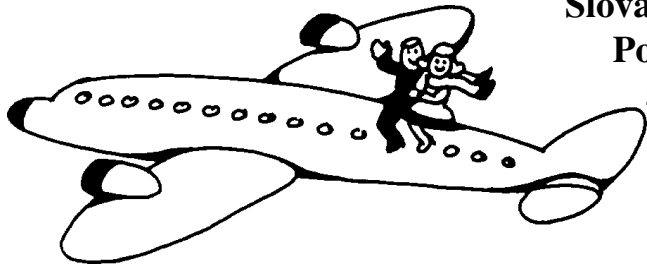
www.videoelcanada.com

<http://www.videoelcanada.com>

SLOVAKOTOUR

Fall and Winter Seat Sale

to Czech Republic
Slovakia, Hungary,
Poland, Austria
and Germany

E-mail: travel@slovakotour.com
644 Queen St. West, Toronto, Ont. M6J 1E4
Tel.: (416) 504-5657, (416) 504-9095,
(416) 504-7383, 1-800-477-3461
Fax: (416) 867-8657
Zavolejte si o nejlepší cenu letenky!

Planeta nesnáší žádné centralizace a žádné monokultury

(Rozhovor s lesníkem-ekologem Karlem Kaňákem)

Karel Kaňák, Ing. CSc. (1922), vystudoval lesní inženýrství na ČVUT. Působil nejprve jako asistent katedry dendrologie a geobotaniky. Byl spoluzakladatelem Výzkumného ústavu pěstování lesa v Opočně a od roku 1956 zakládal Arboretum Sofronka v Plzni, které vzniklo pod Výzkumným ústavem lesního hospodářství a myslivosti. Vytvořil zde základy sbírky různých druhů borovice na ploše 25 ha. Roku 1989 vedl tým pracovníků pro ozeleňování severočeských a severomoravských oblastí zdevastovaných imisemi. V roce 1991 se stal vedoucím oddělení evoluce lesa v právě založeném Národním parku Šumava. Toto oddělení bylo zrušeno roku 1995 po nástupu nového, hospodářsky zaměřeného vedení parku. Kaňák se vrátil do Arboreta Sofronka a účastnil se též prací pro Krkonošský národní park a Národní park České Švýcarsko. Roku 1999 se stal spolu s pěti dalšími vědeckými kapacitami autorem výzvy Zachraňme zbytky šumavských pralesů, která iniciovala nenásilnou blokádu Trojmezenského pralesa na Šumavě a letošní blokádu původních porostů na Pramenech Vltavy. V současné době pracuje na odborné lesnické publikaci pro reformu výuky lesnického dorostu a na práci pro II. Světový kongres botanických zahrad v Barceloně. Roku 1995 byl jmenován významnou osobností města Plzně. Má manželku (1948) a tři syny. Karel (1951) je podnikatel, Jan (1953) je vedoucím Arboreta Sofronka a Martin (1973) se po absolvování univerzity v Limě (Peru) stal pracovníkem pražské agentury cestovního ruchu.

V roce 1991 jste stál jste u zrodu Národního parku Šumava. Jak vnímáte jeho vývoj dnes?

Národní park Šumava se dostal do kritického stavu. Především tu byla ignorována přísná ochrana přírodních procesů a zanedbáno hlavní pravidlo přírody, totiž že na planetě musí panovat rovnováha. Jestliže se něco narodí, tak zároveň vznikne jeho potenciální oponent. Je to vlastně zákon akce a reakce. Například loňské záplavy jsou jen logickou reakcí planety na neobvykle vysoké teploty jinde na planetě, konkrétně na asijském kontinentu. Málodko ovšem ví, že nejtěžší klimatické poruchy vznikají stálým ubýváním lesů, a to také v Evropě. Za druhé: na Šumavě jde primárně o problém tepla a sucha. Celá ta kůrovcová kalamita je jeho důsledkem. 19. století bylo ještě stoletím chladna. Období 1400-1700 nazývají odborníci malá ledová doba. Někteří vědci toto období počítají až k roku 1865. Tehdy nastal zlom. Konec předešlého tisíciletí až do roku 1100 byl naproti tomu teplý - částem Prahy se začalo říkat Vinohrady nebo Vinice, to proto, že se tam pěstovala vinná réva, která v chladném období nevydržela. Názvy zůstaly. Od roku 1906 překročilo teplo dlouhodobý průměr. Vracíme se zase do období tepla a sucha. Začaly sesuvy ledovců, výbuchy sopek, zemětřesení a katastrofy parazitů. V Národním parku Šumava se tedy pláče na cizím hrobě. Katastrofu tu nezavinil kůrovec, ale sucho, a tím chřadnutí smrku.

Vedení parku však oponuje, že se musí proti kůrovci a dalším parazitům bránit, že lesy Šumavy by jinak nepřežily.

Název „parazit“ neodpovídá činnosti přírodního výběru, tj. urychlit smrt jedinců, kteří z něj odebírají živiny a nevracejí náhradu. Dlouhá léta jsem sledoval podobné problémy od Krkonoš až po Šumavu. Někde se bojovalo

proti „parazitům“ neobyčejně drahým leteckým postřikem a práškováním, ale vždycky tento „parazit“ zmizel, teprve když vykonal svou úlohu v ekosystému. „Parazit“ tedy připravuje ekosystém na nové období - zbydou totiž jen nejvitalnější jedinci, kteří období sucha a tepla přežijí. Smrk je odolný například proti imisím i toxickým plynům za předpokladu, že v průduších jeho jehlic je dostatečný tlak vody. Pokud je sucho, tlak v buňkách průduchů jehlic chybí, plyn vniká dovnitř a smrk hyne. Přežití u rostlin a živočichů je čistě jen otázkou zásoby energie. Tak je to i u člověka. Mladý člověk má plno energie, přímo s ní plytvá a odolává kdejaké nákazě. Starý už ne. Takhle příroda odstraňuje jedince, kteří už prostředím neslouží, jen zabírají místo a ubírají ostatním výživu. Na Šumavě se tento přírodní zákon podcenil. Nejdříve nový ředitel správy parku Ing. Ivan Žlábek zrušil sbor ochránců zákonů národního parku proti zásahům do přísně chráněné oblasti, udělal ochránce z hajných a skuteční ochránci, kteří měli vychovávat hajné k plnění zásad parku, přešli pod Chráněnou krajinnou oblast, kde jsou parametry ochrany podstatně nižší. V parku převládlo dřevařství. Nejsem nepřítelem lesníků, naopak, ale oni jsou prostě vychováni k výnosům ze dřeva, ale nedovedou pochopit, proč nechat les bez lesnické výchovy - pokládají to za plynutí hodnotami. Lesník myslí především hospodářsky. Nesnese pohled na stromy schnoucí od korun, na umírající les. Svaluje vinu na brouka, jenže vina je jinde.

A nakonec chřadnoucí stromy porazí, i když je v národním parku měl nechat stát.

Jsem přesvědčen, že stromy, které přestávají fungovat v ekosystému, musí zahynout. Takový smrk vyčerpá všechnu svou energii na boj proti chřadnutí a už mu nezbyvá síla, aby se ubránil brouku. Smrková monokultura tedy odumře a pod ní začne postupně vznikat nový, odolnější smíšený les. A zrovna tak jako „parazit“ nastoupil na stromy, nastoupí „parazit“ na přemnožené populace „parazitů“. V polském Národním parku Bialowieza napočítali celkem 53 druhů parazitů číhajících na kůrovce. Tento park ovšem pracuje podle mezinárodně uznaných pravidel ochrany přírody a je kandidátským parkem evropské sítě PAN Parks, z níž byl Národní park Šumava pro drastické těžby vyškrtnut. Čím více parazitů v lese žije, tím lépe. Když nemají kořist, hladoví a neplodí potomstvo. Neurodí-li se myši, káně snese jen dvě vejce, je-li myši dost, hnízdí i dvakrát v roce. To je přírodní samoregulace a základní nástroj přírody k obnově narušené stability. Ochrana těchto přírodních procesů je přitom nejzákladnější poslání každého národního parku. Jde o všudypřítomné přírodní zákony, které se týkají všeho živého, ať jde o mamuta, člověka nebo blbouna nejapného na Mauritiu.

Pokračování příště

Radovan Holub,
Martina Vacková

***

WINTER SPECIAL

DO PRAHY, BRNA,
BRATISLAVY, KOŠIC,
POPRADU A SLIAČE

Možno rovněž koupit letenky do:
Záhřebu, Benátek, Říma, Splitu, Curychu a Madridu

Ont. Reg. # 2631380

NITRA TRAVEL

E-mail: nitra_travel@hotmail.com
(416) 504-3800 * 1-800-825-7577 * Fax: (416) 504-8186
662 Queen St. West, Toronto, Ontario M6J 1E5

Nová adresa: 150 King St. W., # 101, P.O. Box 94,
Toronto, Ontario M5H 1J9

E-mail: ivan.znasik@mytravel.ca

Reliability * Prompt Service * Excellent Price

SPECIAL RATES TO:

Prague
Bratislava

Ostrava
Košice

Sun Destination

Call Ivan Znášik
(416) 306-0524

Quo vadis, Kanada?

Dle mého názoru k poněkud jiné Kanadě než do jaké jsme přišli, jejíž obyvateli jsme se před pár dekadami stali.

Notoricky známé jsou problémy, které vidí většina obyvatel, které ale nechce vidět naše liberální vláda. Problémy, které není nemožné odstranit nebo alespoň umírnit. K tomu je ale potřeba rozhodnost a nekompromisní zhodnocení nedostatků a jejich příčin, mnohdy zjevných. Leč tato liberální vláda zřejmě si libuje v růžových brýlích mámení. Těmi sleduje dnešní způsob a průběh imigrace, vzrůst zločinnosti, justici, která si vyžaduje závažných změn.

A včera (16.9.03) začala se cesta k dalším proměnám, které Kanadu očekávají. Za své vezme, dříve nebo později, jedna z podstatných institucí civilizace - manželství, svazek muže a ženy jehož posláním je rodina. Záhy bude uzákoněna definice jiného svazku, dvou lidských bytostí. Posouzeno do poslední litery, může to být legálně sexuální svazek bratra s bratrem sestry s bratrem, matky se synem ... račte si doplnit další kombinace. Proč by si pederast nevezal hošíka za manžela?

Jaká to nátlaková skupina vytvořila se v poslední dekádě! A proč ten rok od roku rostoucí zájem o *Gay parády*, o tu pochodující lidskou bizarnost, mnohdy za hranicí vkusu?

Což jiná společenská skupina zviditelňuje se tak vehementně jako milovníci stejného sexu?

Je snad lži sdělení, že na šíření hrozného choroby AIDS zasloužilo se nejvíce právě toto společenství?

Ano, jakoby skutečně tato naše západní, demokratická společnost začínala uhnívat. A přímo od hlavy. A nebo snad všichni ti v Parlamentu, kteří hlasovali proti zachování definice manželství, vyjádřili svoje nejnějnější přesvědčení? Nebo to byl více strach liberálních poslanců, aby nedostali za ucho od Jeníka v posledních měsících jeho panování? Jsou přesvědčeni, že jde jen a jen o civilní svobody?

Snad nejedna žena lesbická chce být i matkou. Jak se jí stane? V jakém prostředí, atmosféře, bude dítě vyrůstat? A kým bude přivedeno na svět?

Neodvažují se domýšlet dál. V podstatě mě to už ani zajímat, coby staříka, nemusí. Co mě ale ještě zneklidňuje, po včerejší volbě v Parlamentu? Počinání budoucího Prime Ministra P. Martina. Obávám se, že jeho působení připomene přísloví ... *zbláta do louže*.

Douška: Nemohu si pomoci, ale když mě metabolismus přinutí k nezbytnému úkonu, někdy mne napadají jisté myšlenky ...

Vladimír Cicha - Vancouver

***
Poznámka redaktora: Není to poprvé, co s našim vancouverským dopisovatelem nesouhlasím. Není mi známa statistika, že by zločinnost v Kanadě vzrůstala, ani si nemyslím, že by se uvolňovala imigrační kritéria. Přestože nesouhlasím s registrovaným partnerstvím, nemyslím si, že by se díky tomuto zákonu více šířila choroba AIDS, spíš naopak. Na šíření této choroby, obzvláště v Africe, se podílí značnou měrou také promiskuita heterosexuální populace. Pokud jsou mladiství dostatečně chráněni, nehrozí díky tomuto zákonu nebezpečí, že by si je nějaký pederast tímto způsobem osvojil, ale jak jsme viděli minulý týden v Rumunsku došlo k nezákonnému svazku patnáctiletého s dvanáctiletou.

Aleš Březina

***

*Royal
Travel*

1470 Hurontario St. Suite 101
Mississauga, Ontario L5G 3H4

**Letenky do Prahy, Ostravy a Bratislavy
dovolenou v Evropě,
Karibských ostrovech
a vlastní túry**

Volejte Staňu
905/274-2597
Fax: 905/274-2599
E-mail:
royaltravel@on.aibn.com

SEAT SALE

Nejnižší ceny této sezóny

Early Bird

Zajistěte si svá místa
na palubě

Českých Aerolinií.

Spojte se s vaší cestovní
agenturou.

Další informace:

www.czechairlines.com

Toronto (416) 363-3174

Toll free 800 641-0641

yto@czechairlines.com

Montréal (514) 844-4200

Toll free 800 561-5171

ymq@czechairlines.com

ČSA | 1923 | 2003

Landmark Travel Inc.

Letenky s ČSA, KLM, Alitalia, Air France
Nejlepší možné služby - Lístky doručíme zdarma
Výhodné letenky do New Yorku

Nabízíme letenky do:

Praha
Brna
Ostrava
Bratislava
Košice

Budapešti
Záhřebu
Bukurešti
Bělehradu
Rigy

Madridu
Helsínk
Lyonu
Říma
Milána
Paříže

Ženevy
Lisabonu
Athén
Tunisu
Hong-Kongu
Ria

All fares on IATA Airlines - Some restrictions apply
GST/Transportation taxes and fee extra

719 Yonge Street, Suite 205, Toronto, Ont, M4Y 2R5
Tel.: (416) 962-6110 Fax: (416) 962-5910
www.landmarktravel.ca

